

Het voelt als een heiligdom: gedempt licht, dat gefilterd door grote bamboestammen de hoge ramen binnenvalt. De open ruimte en verre plafonds die je hoegenaamd niet verwacht achter de gevel van een kleine oude hoeve. Overal de vele kunstwerken van Roos in fijn en frêle porselein. De vriendelijke warmte van een immense spesteenkachel. En de grote smile van gastheer Wannes Thienpont die bij een dampend kopje thee zijn verhaal schetst.

Wannes: "Roos is vooral bezig met verlichting en porselein, altijd vanuit de natuur als richtpunt. Interieuropdrachten komen dan al snel bij leem uit, en isolatie is natuurlijk al helemaal mijn ding. Daarom hebben we samen Sei opgericht. Sei is Japans voor natuur, maar dan specifiek in de beteke-

“Woningen waar geen schadelijke stoffen in de binnenlucht hangen, hebben veel minder ventilatie nodig.

WANNES THIENPONT

nis van synergie tussen natuur en emotie in kunst, architectuur en design en algemeen welzijn. Dat is precies waar wij mee bezig zijn." En daar ligt de laatste tijd ook vooral de nadruk. Maar Wannes doet veel meer dan dat.

Groeperen en stroomlijnen

Los daarvan heeft Wannes zijn eigen aanne- mingsprojecten en groothandel. www.energie-shop.net is een van zijn jongste projecten. Hoe zit dat precies in elkaar?

"www.energie-shop.net is een website waarmee ik een netwerk van onafhankelijke handelaars in ecologische bouwmaterialen probeer samen te laten werken. Iedereen zat zo'n beetje in zijn eentje materiaal te stockeren en te verkopen over heel België. Door het aanbod te groeperen, kun je dat veel efficiënter laten verlopen. Op de website bieden we dus samen alle ecologische bouwmaterialen aan, zonder adressen te vermelden. Geïnteresseerde kopers worden geleid naar de dichtstbijzijnde handelaar, al dan niet met een alternatief voor het materiaal dat ze nodig hebben. De opzet is vooral om ervoor te zorgen dat we de klanten op de kortst mogelijke afstand kunnen bedienen en de handelaars te stimuleren voornamelijk publiciteit te maken in hun eigen regio. Het heeft geen zin om iemand 100 km te laten rijden voor materiaal dat om de hoek ook beschikbaar is. Met www.energie-shop.net proberen we dat ruimer bekend te maken en de stocks op elkaar af te stemmen en te stroomlijnen."

Dat komt vaak neer op slim organiseren. Zo werken ze niet alleen met vaste afhaalpunten – Wannes' eigen twee magazijnen en dat van bestaande winkels – maar ook met wisselende afhaalpunten. Wannes: "Dat zijn dan gewoon de werven waar aannemers die aankopen bij Sei aan het werk zijn. Naast hun eigen materialen nemen ze dan ook het materiaal mee dat mensen uit die buurt besteld hebben. Die kopers kunnen hun bestelling dan daar op die werf gaan oppikken. Zo hebben we toch weer extra transport uitgespaard."

Liever ontwerpen

Hoe is hij eigenlijk in de wereld van het ecologisch bouwen terechtgekomen?

Zijn interesse lag altijd al bij bouwen en ontwerpen, maar na één jaar architectuur hield Wannes het voor bekeken. "Al die regeltjes, eisen van de overheid, eisen van de klant ... dat zinde mij totaal niet. Ik wil niet alles voortdurend hoeven uitleggen, als iets mooi is, is het mooi. Punt. Ontwerpen doe ik heel graag, maar architectuur is bijna een puur administratieve job geworden. Niets voor mij."

Architectuur was dus een stukje achtergrond, ecologie ook, en met een stevige talenkennis Engels, Duits en Frans en geen schrik van cijfers, kon hij als jonge snaak bij Ecobouw aan de slag. Wannes: "Ik ben er 15 jaar geleden binnengetuimd na een ecologische verbouwing bij mijn ouders. Al het

Wandpapavers: fragiel kunstwerk van porselein en papier op een achtergrond van een lemen muur en een stamplemen vloer.

materiaal haalden we bij Ecobouw, toen nog in Zemst met Luc Vander Auwera en Paul Eykens, en toen de werken klaar waren, had ik echt alles door mijn handen gehad. Mijn ouders lachten nog: 'allez, je kunt daar al bijna gaan werken'. Ze moeten dat gehoord hebben, want toen ik eigenlijk klaar stond met mijn rugzak om te voet naar Nepal te vertrekken, hebben ze me gevraagd, en ben ik gebleven."

Daar kreeg hij een spoedcursus ecologisch bouwen. "Ik zat aan de bron hé," lacht hij. "Na vijf jaar kon ik les gaan geven aan mijn vroegere medestudenten architectuur."

En van het een kwam het ander. Paul Eykens begon met Isoproc, Luc Vander Auwera verhuisde met Ecobouw naar Aarschot, en er bleef een groot gat achter in de regio. "Dus dan maar zelf beginnen, daarna met Roos ook Sei opgericht. Maar wat ik daar bovenop vooral doe, is bekritisieren." Dat moet hij even uitleggen.

Doctorandus W.

"Ik ga altijd alles bekritisieren wat er als vanzelfsprekend wordt geacht. Neem nu de regelgevingen voor een passiefhuis. Ventilatie is voor mij een heel kritiek punt. Bij doorgedreven ventilatie in een passiefhuis worden leempleisters compleet droog ge-

Sei is Japans voor natuur, maar dan specifiek in de betekenis van synergie tussen natuur en emotie in kunst, architectuur en design en algemeen welzijn.

zogen, waardoor de leem zijn functie niet meer kan vervullen. Dat kan toch niet de bedoeling zijn! Mijn punt is, dat die ventilatienormen alleen nuttig zijn voor passiefwoningen die niet gebouwd zijn met ecologische materialen. Woningen waar geen schadelijke stoffen in de binnenlucht hangen, hebben veel minder ventilatie nodig."

Hij staft zijn stelling met concrete voorbeelden. "Neem nu het huis dat door Druwid (ook bouwpartner) gebouwd werd in Luxemburg: een lage-energiewoning met alleen natuurlijke materialen, hout en leem, maar totaal geen ventilatie. Geen probleem. Of het huurhuis in Berchem dat ik zelf bio-ecologisch renoveerde, met een dikke laag isofloc en overal, zelfs de plafonds, afgewerkt met leem: geen ventilatiesysteem, nog niet eens een dampkap, en geen probleem. Geen vochtprobleem, geen CO₂-probleem. Qua energiewaardes scoort het beter dan een passiefwoning, maar dan een zonder ventilatiesysteem. Dat scheelt nog een slok op de borrel: er hoeft geen systeem 365 dag per jaar te staan draaien."

Zijn stelling is dat materiaalkeuze, zeker de allerlaatste laag, van absoluut belang is. Zijn beste voorbeeld is het huis van zijn ouders: "Dat is nu bijna klaar. Het is een passiefhuis zonder ventilatie, helemaal niks. Als er verse lucht moeten binnenkomen, zetten ze gewoon eens even een raam open. En wat bleef? In de winter bleef alles dicht, en toch bleef de luchtkwaliteit uitstekend." Volgens Wannes ligt het aan de leem. "Natuurlijk moeten we dat nog wetenschappelijk gaan onderbouwen. We weten dat het werkt, maar kunnen nog niet uitleggen waarom. Universiteit Gent gaat daar binnenkort metingen over doen. CO₂ en VOS-gehalten gaan ze samen bekijken, want daar gaat het over: enerzijds over het al dan niet tegelijk voorkomen van CO₂ en schadelijke vluchtige organische stoffen, en anderzijds over het bufferende vermogen van leem. Mijn these is, dat wanneer er weinig of geen schadelijke stoffen in de lucht zitten – en dat is dus het geval bij een leemafwerking – je zo'n enorme reserve hebt, dat CO₂-pieken geen kwalijke effecten kunnen hebben. En dat hoop ik met de metingen van UGent in diverse woningen te kunnen aantonen."

Klinkt allemaal heel spannend. "Ja, vind ik ook. Onlangs zei iemand die met een doctoraat in archeologie bezig was, dat doctoreren iets grondig bestuderen is vanuit een andere invalshoek, en daar dan een thesis over maken. Je zou kunnen zeggen dat dat het enige is dat ik al mijn hele leven doe. Altijd alles van de andere kant bekijken."

En zijn toekomstplannen? "Mee lobbyen om de kostprijs van bouwmaterialen recht te trekken. De bio-ecologische materialen staan op hun juiste prijs. Als je bij de reguliere materialen de milieu- en gezondheidskosten zou gaan doorrekenen, 't zou rap gedaan zijn."

